

Tantárgy megnevezése/Neptun kódja: Vezetői üzleti gazdaságtan / USINM273N	Kreditértéke: 6
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Habil. Hágen István Zsombor, PhD.	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):	
A tantárgy besorolása: kötelező / <u>választható</u>	
A tanóra típusa: <u>ea./szem./gyak./konz.</u> és összóraszám az adott félévben: 21 tanóra	
Az adott ismeret átadása milyen módszerek, (<i>sajátos</i>) eszközök, jellemzők alkalmazásával történik pl. esetismertetések, esettanulmány-feldolgozások, projektmunka, egyéb: A tantárgy ismereteinek – különböző témaköreinek - átadására előadások keretében történik. Számos esettanulmány és gyakorlati példa kerül bemutatásra. A doktorandusz hallgatóknak egy témát ki kell választani a megadott témakörökből és azt egyéni szóbeli beszámoló formájában be kell mutatni.	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazott értékelési mód(ok): szóbeli beszámoló és vizsga	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Nincs	
Tantárgy-leírás: a tantárgy célja, az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A tárgy oktatásának célja, hogy a doktorandusz hallgatók megismerjék a gazdálkodás alapvető területein ellátandó vezetési feladatok elméleti hátterét, és alkalmazni tudjanak olyan módszereket, amelyek felhasználásával eredményessé tehetik vezetői tevékenységüket, illetve az általuk irányított gazdasági szervezet működését. Fontos szerepet kap a tárgy elsajátítása során a gazdaságosság, hatékonyság és eredményes működés feltételrendszereinek a megteremtése. Fontos megismerni a különböző döntéstámogató eszközöket és azok szerepét a hatékonyság növelése érdekében.	
A kurzus témakörei/félévi tematikája: - A vezetői döntések szervezése. A döntési folyamat. Csoportos és/vagy egyéni döntéshozatal. - A vállalkozáskormányzás mint a csoportos (testületi) döntéshozatal sajátos területe. - Üzleti folyamatok, üzleti modell és üzleti stratégia. - Piacelmélet. Piaci szerkezetek, piaci koncentráció. Megtámadható piacok. Ár diszkrimináció. A piaci verseny csökkentésére irányuló vállalati viselkedési formák. A kooperatív piaci magatartás. Vertikális integráció. - Költségtudatos gazdálkodás. A költségek viselkedésének értelmezése. Költség-, volumen-, eredményelemzés. Újabb kalkulációs módszerek: Tevékenység alapú költségszámítás. Célköltségszámítás. Kaizen-költségszámítás. Életciklusköltség számítása. Egyéb költségszámítások. - Tevékenység alapú vezetés. Tevékenységekre, termékekre, termékszerkezetre, tevékenységi körre irányuló döntések (outsourcing, insourcing). - Szervezeti döntések. Centralizáció, decentralizáció. Felelősségi központok létrehozása, a divizionális szervezeti struktúra. - Vállalati teljesítmény mérés, eredményesség, hatékonyság. Balanced Scorecard. - Transzferárak, a belsőelszámoló árak rendszere. (Piaci árak, költség alapú árazás, kettős rátájú árak, tárgyalásos alapú transzferár).	

- A pénzügyi teljesítmény mérése. Szervezetirányítás eredménymutatók alkalmazásával. A teljesítmény pénzügyi mutatószámai: a befektetés-arányos hozam (ROI) és a gazdasági hozzáadott érték (EVA).
- Teljesítménymérés a tulajdonosok, a vevők, a belső üzleti folyamatok és a tanulás nézőpontja szerint. Balanced Scorecard (BSC)
- Ösztönzési és javadalmazási rendszerek. A javadalmazási rendszerek jellemzői. A vezetői javadalmazás.
- A szellemi tőke számbavétele, értékelése. Az intellektuális tőke számbavételének főbb módszerei. A szellemi tőke összetevőinek elkülönített vizsgálata.
- Az etikus és gazdaságilag sikeres vállalat. Etikus vállalati stratégia, erkölcsös menedzsment. Etikus vállalati kultúra, etikai intézmények.

A 2-5 legfontosabb kötelező irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN):

- KAPLAN, R. S. - ATKINSON, A. A.: Vezetői üzleti gazdaságtan Panem Business Kft., Budapest, 2003 ISBN: ISBN 963758543182
- ANTHONY, R.N. - GOVINDARAJAN, V.: Management control systems. Panem Publishing House, Budapest, 2009 ISBN 973732865472
- KAPLAN R. S. – DAVID P. NORTON: Balanced Scorecard Harward Business Press Review ISBN: 9780875846514

A 2-5 legfontosabb ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN):

- Folyóiratcikkek külön ajánlás szerint
- KAPLAN R. S. – DAVID P. NORTON: Strategy Maps Harward Business Press Review ISBN: 9781591391340
- BECKER P. – TURNER A. – VARSÁNYI J. – VIRÁG M.: Értékalapú stratégiák. A pénzügyi teljesítmény értékvezérelt menedzsmentje. Akadémia Kiadó, Budapest, 2005 ISBN 963-05-82783
- CZAKÓ E.- RESZEGI L.: Nemzetközi vállalatgazdaságtan. Alinea Kiadó, Budapest, 2010 ISBN: 9789639659476

Melyek azok a szakmai kompetenciák, kompetencia-elemek, készségek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul (tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség):

Tudás: Rendelkezik a gazdálkodás- és szervezéstudomány, valamint a regionális tudomány tudományterületek irányainak, határterületeinek, megállapodott és vitatott összefüggéseinek, fogalmi rendszerének és terminológiájának kutatási szintű ismeretével.

Képességek: Képes a globális, regionális és területi folyamatok gazdasági, környezeti, területi és humán tényezőinek vizsgálatának gyakorlati és elméleti kérdéseinek kreatív elemzésére; összehasonlító és kritikai értékelésére, valamint egyéni, gazdasági és társadalmi szempontból releváns új összefüggések megfogalmazására és közvetítésére.

Attitűdök: Rendelkezik olyan érdeklődéssel és tanulási képességgel, amelyek lehetővé teszik tágabban a gazdálkodás és szervezéstudomány, valamint a regionális tudomány kutatási problémáinak azonosítását és megoldását. Munkáját kitartóan, szilárd szakmai elköteleződéssel, új utakat keresve végzi.

Autonómia és felelősség: Alkotó, kreatív önállósággal épít ki és kezdeményez új tudásterületeket, és kezdeményez új gyakorlati megoldásokat. Képes egyenrangú, vitapartneri szerep betöltésére az akadémiai és vállalati ökoszisztéma szereplőivel, valamint a tudományterület szakembereivel. Felelősséggel vállalja új etikai kérdések felvetését és megválaszolását.